

FRATERNITAS

Pol. XLII. Nr. 152 – OFM Roma – E-mail: rbahcic@ofm.org – 01. 03. 2009

[FRATERNITAS](#) | [OFM](#) | [DOCUMENTI](#) | [ALBUM](#)

Przed Kapitułą Generalną 2009

Oprócz Relacji Ministra generalnego Bracia kapitulni powinni przestudiować też Relacje Przewodniczących Konferencji, w których są zebrane refleksje różnych Jednostek Zakonu w przygotowaniu do Kapituły Generalnej. Z lektury tych Relacji można w skrócie zauważyć różne aspekty:

Wymiar ewangelizacyjny naszego charyzmatu jest przeżywany różnie, w zależności od różnych obszarów geograficznych i kulturowych. Na wielu obszarach przeważa jeszcze ewangelizacja przez tradycyjne formy duszpasterstwa; nie brak jednak znaczących prób "nowych" wspólnot, które przeżywają głoszenie przez aktywne włączenie się w środowiska ubóstwa, albo przez podejmowanie wędrowania, jak też przez próby ewangelizacji nowych areopagów i przez otwieranie się na froncie "nowej ewangelizacji". Na polu misyjnym jest nadal bardzo ceniona misja "ad gentes" oraz "inter gentes", podkreśla się wartość współpracy między prowincjami i włączanie się w projekty misyjne Zakonu. Gdy chodzi o obecność na obszarach geograficznych i kulturowych, gdzie chrześcijanie stanowią mniejszość, sygnalizuje się ważne doświadczenia wspólnot, które popierają braterski dialog między wyznawcami różnych religii. Gdy chodzi o **wprowadzenie uchwał Kapituły Generalnej z 2003 r.**, główny jej wkład w życie wspólnot polegał na przynagleniu ich

do wypracowania projektów życia braterskiego, które mają za podmiot braterską wspólnotę i jako cel mają głoszenie, ewangelizację i misję. **Z Nadzwyczajnej Kapituły Generalnej z 2006 r.** została doceniona szczególnie propozycja "Metodologii Emaus", która została przyjęta również przez wiele Jednostek i wspólnot przy okazji Kapituły i dni skupienia, żeby ułatwić właściwą lekturę obecnej sytuacji i decyzji, jakie należy podjąć, w świetle Ewangelii. Ogólnie dostrzega się pewien opór wobec dokumentów Zakonu, ponieważ jest ich wiele i ponieważ trzeba by mieć więcej czasu, aby je przestudiować i lepiej przyswoić i dzielić się tym na płaszczyźnie lokalnej.

Plany Ministra generalnego

- ▶ **01-08 marca:** Rekolekcje Definitorium Generalnego w Turcji.
- ▶ **09-20 marca:** Tempo forte Definitorium w Kurii Generalnej.
- ▶ **14 marca:** Inauguracja kościoła św. Antoniego (Cava de' Tirreni – Salerno, Włochy).
- ▶ **23-28 marca:** Wizyta w prowincjach św. Józefa Oblubieńca NMP i Chrystusa Króla (Kanada).
- ▶ **30-31 marca:** Wizyta w Prowincji św. Męczenników z Maroka (Portugalia).

Belém, Brazylia – Seminarium o Solidarności i World Social Forum

Grupa Braci spotkała się w Belém, mieście w amazońskim regionie Brazylii, aby uczestniczyć w Seminarium Franciszkańskim o Solidarności i w World Social Forum. To 5° Seminarium, które odbywało się od 17 stycznia do 2 lutego 2009, było koordynowane przez Missionszentrale w Bonn, Niemcy, i przez Biuro SPNS/OFM w Rzymie. Uczestniczyło w nim 42 członków Rodziny Franciszkańskiej,

którzy przedstawili sytuację w swoich krajach, zwiedzili projekty sponsorowane przez franciszkanów w okolicy Belém i zastanawiali się jak odpowiedzieć na obecną sytuację w świecie.

World Social Forum, już po raz dziewiąty, odbywało się w dniach 27 stycznia - 2 lutego 2009. uczestniczyło w nim ok. 120.000 osób, a wśród nich wielu członków Rodziny Franciszkańskiej. Wkład franciszkanów, oprócz aktywnego udziału, wyraził się w konferencji na temat «Sprawiedliwości środowiskowej», w której został podkreślony fakt, że kwestia praw człowieka, ludzki rozwój i poszanowanie dla środowiska są ściśle ze sobą związane.

W celu uzyskania bliższych informacji w różnych językach, zobacz:

<http://www.forumsocialmundial.org.br>

II spotkanie franciszkańskie Europy

European Franciscan Meeting było życzeniem Ministrów prowincjalnych Europy (UFME) na spotkaniu w Krakowie w listopadzie 2005; od tamtej pory kilku Braci zajmowało się zorganizowaniem i koordynacją spotkań, pomyślanych dla młodych (w wieku od 18 do 30 lat), którzy pragną odkryć korzenie franciszkańskie w Europie i razem świadczyć o nadziei pochodzącej z Ewangelii.

W sierpniu 2007 r. w Asyżu miał miejsce pierwszy raz taki Meeting, z udziałem ok. tysiąca młodych pochodzących z 19 krajów, którym towarzyszyli Bracia z różnych Jednostek. Następne spotkanie jest już bliskie – od **9 do 15 sierpnia 2009 w Santiago de Compostela, w Hiszpanii** – i można się już zgłaszać (informacje są na stronie www.santiago2009.es albo można się skontaktować z europeanmeeting@googlemail.com). Krzyż św. Damiana, poświęcony w Asyżu w sierpniu 2008, jest już w drodze do Santiago, by tam był na otwarcie spotkania.

Świadectwo Wikariusza generalnego

Rozpoczęły się już przygotowania do najbliższej Kapituły Generalnej i obowiązki związane z moją posługą Wikariusza generalnego rosną wraz z normalnym oczekiwaniem tego wydarzenia tak ważnego dla całego naszego powszechnego braterstwa. Oczekuję tego spotkania jako ważnej chwili, w której zweryfikuje się to, co zrobiliśmy w tym sześćdziesięciu, a przede wszystkim zrobi się program na przyszłość. Potem wspólnie wybierzemy tych, którzy będą nam pomagać w animacji i w zarządzaniu przez następne sześć lat. Zbliżając się do końca tej posługi chcę

podziękować Panu i współbraciom. To doświadczenie, które było mi dane, stało się naprawdę okazją do formacji ciągłej i do przeżywania wspólnoty. Poznanie różnych rzeczywistości, gdzie Bracia żyją, było prawdziwą pielgrzymką; uwielbiałem Pana za życie Braci, których spotkałem, i oddałem Mu moje wizje i sposoby pojmowania, czytania i przeżywania powołania franciszkańskiego dzisiaj, przyjmując bogatą różnorodność sposobów realizowania go, które poznałem. Mogę powiedzieć naprawdę, że te sześć lat było wielką i jedyną okazją do wyzbywania się i dziękczynienia, do głębokiego dzielenia się z Braćmi. Moja posługa w Kurii generalnej zaczęła się w 2003 r. jako Definitór generalny. W listopadzie 2004, po tym jak zmarł Fr. Antonio Franjić, zostałem wybrany Wikariuszem i Prokuratorem generalnym. Delikatna posługa Prokuratora stawia w służbie tych, którzy przeżywają chwile

szczególnych trudności i kryzysu. W tej posłudze spotkałem się z kruchością naszych braci, którzy z różnych powodów opuścili Zakon. To była wysiłek najbardziej delikatny i trudny, bo spotkanie się z kruchością braci stawia nas wobec pytania czy zrobiliśmy wszystko co było można dla tych, którzy odchodzą.

Praca z Ministrem generalnym i ze współbraćmi z Definitorium była pięknym i bogatym doświadczeniem: pochodząc z tak różnych rzeczywistości i kultur, myślę, że dobrze się rozumieliśmy i stworzyliśmy między sobą prawdziwą wspólnotę, która wzrastała w poszanowaniu szczególności każdego i w szukaniu zawsze tego, co – naszym zdaniem – było dobre dla całej powszechnej wspólnoty. Także wspólnota Kurii była miejscem, gdzie w konkretnych codziennych relacjach doświadczyłem bogactwa i piękna, jakie zawiera się w różności.

Indie - Kurs Formatorów Azji w Bangalore

Od 17 do 31 lutego odbył się w Bangalore, w Centrum "Claret Neivas", I kurs dla 35 Formatorów OFM, pochodzących z prawie wszystkich Jednostek obu Konferencji Azji. Kurs został zorganizowany przez Sekretariat generalny ds. Formacji i Studiów, który reprezentował Fr. Massimo Fusarelli, i przez Konferencję Azji Południowej i Oceanii. Przyjęcie ze strony Prowincji św. Tomasza Apostoła w Indiach było bardzo braterskie, co pozwoliło wszystkim odkryć niektóre bogactwa tego kraju. Głównym tematem kursu było "Towarzystwo dostosowane do osoby w pluralistycznym kontekście Azji". W programie były przewidziane

chwile modlitwy i życia braterskiego, wprowadzenie do jogi i medytacji, zwiedzanie kilku okolicznych miejsc i spotkanie z przełożonymi innych religii, a także praca nad tematami przewidzianymi dla kursu. W sposób szczególny zostały rozwinięte tematy antropologii biblijnej i franciszkańskiej, dojrzałości uczuciowej i seksualnej, słuchania i dialogu formacyjnego, wymiaru franciszkańskiego, wspólnoty formacyjnej i kryteriów rozeznawania. Bogactwo i zaangażowanie wszystkich uczestników pozwoliły formatorom wymienić się wieloma doświadczeniami i pomyśleć o kontynuacji takiego typu formacji dla formatorów w specyficznym kontekście azjatyckim.

Litwa – V Kongres Młodych Franciszkanów Europy

Rozpoczęły się przygotowania do V Kongresu Młodych Franciszkanów Europy, jaki odbędzie się na Litwie od 18 do 24 sierpnia 2009 i będzie miał jako temat: «Od męczeństwa do zmartwychwstania». Dla młodych franciszkanów litewskich będzie to wielki zaszczyt móc gościć innych młodych franciszkanów w swoim kraju, gdy Litwa wspomina tysiąc lat swego istnienia, i w swej stolicy Wilnie,

które jest europejską stolicą Kultury 2009.

Kongres ten będzie naprawdę wyjątkowym wydarzeniem dla Młodych Franciszkanów Europy, ponieważ odbędzie się w czasie obchodów 800-lecia powstania charyzmatu franciszkańskiego. Więcej informacji można znaleźć na oficjalnej stronie web Kongresu

(<http://www.jaupra.lt/congress/>).

III Kongres Franciszkańskich Ośrodków Studiów Wyższych w Ameryce Łacińskiej i na Karaibach

Od 10 do 13 lutego 2009 odbył się w Quito III Kongres Dyrektorów i Rektorów Franciszkańskich Ośrodków Studiów Wyższych w Ameryce Łacińskiej i na Karaibach. Uczestnikom kongresu gościny udzieliła Prowincja św. Franciszka w Quito i Studium Teologiczne "Cardenal Echeverría", w ramach obchodów 800-lecia od zatwierdzenia naszej *forma vitae*. Celem kongresu była wymiana doświadczeń naszych ośrodków studiów i planowanie ich działalności wychodząc od naszego charyzmatu, dążąc do całościowej formacji przygotowującej do misji w Ameryce Łacińskiej. Obecni byli Fr. Massimo Fusarelli, Sekretarz Generalny ds. Formacji i Studiów i Fr. Joaquin Arturo Echeverry, Animator generalny ds. Duszpasterstwa Edukacji. Tematy sprawozdań poruszały różne aspekty franciszkańskiej myśli na polu formacyjnym i aktualną rzeczywistość tego kontynentu. Gościnność Prowincji Ekwadoru i zaangażowanie uczestników pozwoliły na lepszą wymianę doświadczeń i wzrastanie naszych ośrodków studiów w Ameryce Łacińskiej i na Karaibach.

Nowi biskupi franciszkańscy

Watykan, 28 stycznia 2009 – Benedykt XVI mianował **Fr. Johannes Bernhard Bahlmann**, z Prowincji Niepokalanego Poczęcia NMP w Brazylii, Biskupem Prelatury Óbidos (powierzchnia: 182.960; ludność:

204.000; katolicy: 166.000; kapłani: 18; osoby zakonne: 28), w Brazylii. Fr. Johannes Bernhard urodził się 10 grudnia 1960 w Visbek (Niemcy). Złożył śluby wieczyste w Zakonie Braci Mniejszych w 1991 i został wyświęcony na kapłana w 1997. Był Prezesem Centrum "Educaional Terra Santa" w Petrópolis (1998-2007); członkiem Rady Kapłańskiej diecezji Petrópolis; kilka razy był Gwardianem w różnych domach OFM; był Wizytatorem generalnym Kustodii Franciszkańskiej św. Benedykta w Amazonii; odpowiedzialnym za "Progetto Albergue São Francisco" i "Centro Franciscano de Re-inserção Social", w São Paulo; prowincjalnym koordynatorem dla "Kampanii w celu

wyeliminowania trądu".

Watykan, 14 lutego 2009 – Benedykt XVI mianował **Fr. Sebastian Francis Shaw**, z Kustodii Autonomicznej św. Jana Chrzciciela w Pakistanie, Biskupem Pomocniczym archidiecezji Lahore (powierzchnia: 23.069; ludność: 26.510.000; katolicy: 385.000; kapłani: 82; osoby zakonne: 291), w Pakistanie. Fr. Sebastian urodził się 14 listopada 1957, złożył śluby wieczyste w Zakonie Braci Mniejszych w 1989 i został wyświęcony na kapłana w 1991. Wśród różnych funkcji, jakie pełnił, był magistrem nowicjatu, wykładowcą w Niższym Seminarium i Ministrem prowincjalnym.

Książki franciszkańskie

► **Enchiridion dell'Ordine dei Frati Minori. Documenti, 2003-2007, Vol. III.**, a cura di L. Perugini, Edizioni L.I.E.F., Vicenza 2009, ss. 1615.

Ukazał się 3° tom dzieła Enchiridion

OFM, który zawiera 111 dokumentów Zakonu lub dotyczących Zakonu od 2003 do 2007 roku. Tom został opublikowany na początku 2009 roku, w którym obchodzi się 800-lecie Zakonu. Trzeci tom, razem z 1° i 2°, pozwala z łatwością śledzić drogę przebytą przez Zakon, poczynwszy od Soboru Watykańskiego II, by aktualizować w naszych czasach to, co dokonało się 800 lat temu w Asyżu. Wszystkie trzy tomy, liczące razem 3968 stron, dokumentują bowiem ok. 40 lat naszej współczesnej historii, zawierają 287 dokumentów, z tego 60 dokumentów Kościoła, 14 wydanych przez czterech franciszkańskich Ministrów generalnych i 14 przez Konferencję Rodziny Franciszkańskiej. Jest to zatem «kopalnia duchowości potwierdzona doświadczeniem historii i bogactwem refleksji współczesnej nad Źródłami franciszkańskimi i nad odnową życia zakonnego i może stanowić ważny punkt odniesienia dla każdej osoby, która się inspirować świętym z Asyżu» (Costanzo Cargnoni, OFM Capp).

► **Francisco de Asís y la ética global**, (Franciszek z Asyżu a etyka globalna), M. Carbajo Núñez, Madrid 2008, ss. 160. Vedi: http://www.ppc-editorial.com/ver_libro.aspx?id=17400.

Książka jest czwartym tomem w serii "Francisco de Asís, hoy". Stara się pokazać aktualność franciszkańskiego charyzmatu przy takim ustawieniu etyki, aby odpowiadała na wyzwania obecnego społeczeństwa. Świat globalizacji daje liczne możliwości komunikacji na odległość i spotkań między osobami, lecz powoduje również indywidualizmy i dyskryminacje. Niebezpieczeństwo jedynej myśli i kolonializmu kulturowego prowokuje reakcje obronne, często niekontrolowane. Jak stworzyć świat bardziej solidarny i braterski, nie wykluczając nikogo? Jak uczynić z naszej planety miejsce, w którym można spokojnie mieszkać, gościnny dom, także dla przyszłych pokoleń? – Św. Franciszek z Asyżu i myśl franciszkańska mogą być natchnieniem i prorockim znakiem dla ludzkości pojednanej, która będzie szanować i chronić stworzenie. Po tej linii książka proponuje gościnność jako najważniejszą odpowiedź etyczną na wyzwania globalizacji. Gotowość do dialogu i otwartość na Boga, na drugich i na naturę są solidną podstawą do budowania przyszłości nadziei i współżycia pokojowego, szanującego i ubogacającego się nawzajem między cywilizacjami, religiami i kulturami.

Juan Eduardo Muñoz Balderas

► **Creación con sentido poético**, Fr. Eulalio Gómez, 2008, ss. 304.

W listopadzie ub. r. w Santiago de Querétaro, w Meksyku, została opublikowana książka "Creación con sentido poético" (Stworzenie z uczuciem poetyckim), wydanie dwujęzyczne, po hiszpańsku i angielsku, pozwalająca poznać bliżej autorów za pomocą poezji Fr. Eulalio Gómez M., OFM., Ministra prowincjalnego Prowincji św. Piotra i Pawła w Michoacán, i artystycznymi obrazami malarza z Querétaro Juan Eduardo Muñoz Balderas.

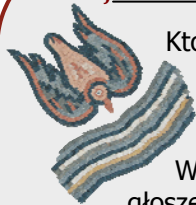
"Połączona z malarstwem Juana Muñoz, poezja Fr. Eulalio Gómez rośnie i się uspakaja, szuka zgodności i cieszy się szczegółami dzieła stworzenia, wspólnego domu ludzi. Obie formy, malarstwo i poezja, stają się wiernymi przedstawicielami krajobrazu i kolorów Querétaro".

Nowy prowincjał

► **Fr. Francisco Ki Gyeong-Ho** został wybrany Ministrem prowincjalnym Prow. Św. Męczenników koreańskich w Korei.

Misjonarze w sercu świata jako Bracia Mniejsi zwrócenii ku Panu

Kto wierzy i żyje, jest wezwany do dawania. Taka jest głęboka dynamika misji. Dlatego trzeba powiedzieć, że misja jest próbą wiary. Kto naprawdę spotkał Chrystusa, nie może Go trzymać tylko dla siebie.

W Kościele życie konsekrowane ma za zadanie właśnie głoszenie ludziom Chrystusa. Misja, przede wszystkim misja *ad gentes*, zależy głównie od osób konsekrowanych, które starają się nieść orędzie Ewangelii do wielkiej liczby tych, którzy go nie znają.

W tym kontekście musimy powtórzyć jeszcze raz, że Zakon Braci Mniejszych nie jest tylko Zakonem głosicieli Ewangelii, lecz także Zakonem misyjnym w ścisłym sensie tego słowa. Misja *ad gentes* wyróżniała naszą braterską Wspólnotę od jej początków. Iść i głosić Jezusa Chrystusa wszystkim narodom, na całym świecie, jest istotną częścią naszego powołania, wymogiem naszego charyzmatu.

Minister generalny OFM

Wiadomości w skrócie

► **Koncert na rozpoczęcie roku jubileuszowego:** Dnia 19 stycznia 2009 r. klasztor w Chorzwowie stał się miejscem inauguracji obchodów jubileuszu 800-lecia Zakonu Braci Mniejszych w Prowincji Wniebowzięcia NMP w Polsce. Przy licznych udziałach Braci, osób duchownych oraz władz lokalnych koncert otworzył proboszcz tutejszej parafii pod wezwaniem św. Franciszka z Asyżu, a poprowadził go jeden z Braci zajmujący się duszpasterstwem młodzieżowo-powołaniowym. Przy okazji koncertu można było nabyć publikacje franciszkańskie i zapoznać się z działalnością Braci Mniejszych w naszym regionie. [Zobacz zdjęcia.](#)

► **IV staż z archiwistyki:** Wyższa Szkoła Studiów Mediewalnych i Franciszkańskich na PUA organizuje w listopadzie br. IV staż z archiwistyki dla pracujących w archiwach rodzin franciszkańskich. Ponieważ poprzednie trzy staże stanowiły wprowadzenie teoretyczne – I przedstawił instytucjonalną strukturę i prawodawstwo rodzin franciszkańskich, II wprowadził do pomocy elektronicznych i programów używanych w archiwistyce, a III zwrócił szczególną uwagę na fundusze osobowe – opierając się na tym, obecny IV staż będzie miał charakter bardziej praktyczny. Pod kierunkiem ekspertów w tej dziedzinie uczestnicy będą starać się skatalogować kilka przykładowych dzieł, przede wszystkim z bardziej skomplikowanego materiału archiwistycznego. Wypełnione zgłoszenie udziału powinno być wysłane do 20 czerwca 2009.

► **Kurs języka niemieckiego:** także w tym roku cztery niemieckie prowincje franciszkańskie oferują kurs języka niemieckiego. Tym razem studenci będą mieszkali w trzech różnych wspólnotach, gdzie będą mieli lekcje od prywatnych nauczycieli. Do wyboru są następujące domy i okresy: **Fulda:** od 13 lipca do 14 sierpnia 2009. **Düsseldorf:** od 17 sierpnia do 11 września 2009.

Wangen im Allgäu: od 20 sierpnia do 17 września 2009.

Aby dokonać zgłoszenia, trzeba poprosić o [formularz zapisu](#), który przyśle wam Fr. Ingbert Ziegler, Sekretarz prowincjalny Prowincji w Fuldzie, wypełnić go i odesłać mu go z powrotem. Dla studentów znających już trochę język niemiecki będzie [test początkowy](#), aby móc ich odpowiednio skierować do grupy początkujących lub na wyższy stopień. Oto adres poczty elektronicznej Fr. Ingbert: prov.fulda@franziskaner.de

► **80 rocznica powstania państwa Watykańskiego:** 11 lutego 2009 minęło 80 lat od podpisania Paktów Laterańskich i powstania państwa Watykańskiego. Z tej okazji zostały podjęte różne inicjatywy:

- Wystawa w Braccio di Carlo Magno (wejście przy kolumnadzie po lewej stronie placu św. Piotra), od 11 lutego do 10 maja, pod tytułem "1929-2009 – Osiemdziesiąt lat Państwa Watykańskiego";

- od 12 do 14 lutego odbyło się sympozjum naukowe w 80. rocznicę powstania państwa Watykańskiego, które rozpoczęło się w Auli Pojednania w Pałacu Laterańskim,

gdzie 11 lutego 1929 zostały podpisane Pakty Laterańskie, a następnie odbywało się w Nowej Auli Synodu Biskupów na Watykanie; - 12 lutego był w Auli Pawła VI na Watykanie koncert muzyki klasycznej, z udziałem Ojca Świętego.

► **Dwaj Bracia Mniejsi zamianowani konsultorami Kongregacji ds. Kanonizacji:** 27 stycznia 2009 Ojciec Święty Benedykt XVI mianował **Fr. Stefano Oppes** (Prowincja Sycylijska Najśw. Imienia Jezus we Włoszech) i **Fr. Priamo Etzi** (Prowincja Matki Bożej Łaskawej na Sardynii, Włochy) na pięć lat konsultorami Kongregacji Spraw Kanonizacyjnych.

Fr. Stefano jest profesorem na wydziale filozofii PUA; Fr. Priamo jest profesorem zwyczajnym i dziekanem na wydziale prawa kanonicznego PUA.

► **Lekcje publiczne:** Wyższa Szkoła Studiów Mediewalnych i Franciszkańskich organizuje cykl lekcji publicznych od 20 do 24 kwietnia 2009 pod kierunkiem prof. M. José Martínez Gazquez z Autonomicznego Uniwersytetu w Barcelonie na temat: *Tłumaczenie z arabskiego na łacinę: dawne tłumaczenia łacińskie Koranu.* Informacji udziela:

antonianumsssmf@ofm.org

► **Zimbabwe – Wizyta w Kustodii Dobrego Pasterza:** Od 3 do 7 lutego 2009 Minister generalny, któremu towarzyszył Definitór tej strefy, odbył braterską wizytę w Kustodii Dobrego Pasterza w Zimbabwe, afrykańskim kraju przeżywającym szczególnie trudny okres na wszystkich płaszczyznach. Obecna Kustodia OFM, owoc pracy i misyjnego zapału Braci z Irlandii, jest młodą Jednostką liczącą 20 Braci, prawie wszystkich miejscowych, 3 nowicjuszy i 2 postulantów. W komunii z Kościołem lokalnym, Bracia są blisko ludu, szczególnie najuboższych, świadcząc o Ewangelii życia i pojednania. Minister spotkał się z Braćmi, Klaryskami, członkami FZS i wiernymi z naszych parafii. Do wszystkich skierował słowa zachęty, pociechy i nadziei.

Fraternitas - OFM - Roma

► Redattore: Robert Bahčič

► <http://www.ofm.org/fraternitas>

► E-mail: rbahcic@ofm.org